

נאשמים מוניץ ולונברג ומורה מוכה זילבר
המחנכים הם האשמים

מחזיק על חזהו לוחץ, שעליו רשומה זהותו החדשה: המספר האישי. משה, שהיה עד עתה מזכירו האישי של אביו, הרב, נאלץ להסתגל מרגע זה להיכרות הצבא. בן הרב לא שהה זמן רב בקלטה. הוא הועבר לאחר ימים מעטים לבסיס הטירונים. אך בחוש הבריא של כל טירון, הסיק עוד לפני ההעברה, להתייצב בפני הרוסא, שהחליף את כושרו הגופני מקרבי ללקוי. האישור הבטיח לו הקלות באימונים.

טירון נסים משה חסך לעצמו אינצידמות נוספת. כאשר רוב הטירונים לבשו עדיין את הקרסוליות בצורה הפוכה, הסתובב משה בלי קרסוליות בכלל. הסיבה היתה פשוטה: אישור שני, לפיו אסר עליו הרוסא ללכת בנעלי צבא גבוהות.

מהרגע הראשון השתול נסים לשמור על אלמוניות מוחלטת. אטילו חבריו בקלט לא ידעו את שמו האמיתי של חברם בעל הגוף האתלטי והשפם השחור העבות, לא ידעו את הסערה שקמה עקב גיוסו.

בשבת הראשונה לגיוסו לא זכה לחופשה המקובלת, נשאר במחנה. רק בשבת בבוקר הצליחו חבריו לגלות כי חברם לטירונות, הוא אשר גרם לשערוריית הגיוס שהכתה גלים רבים ועוררה את ההאשמה שצד הגיוס בא כדי לנקום באביו (העולם הזה 1062). כי בשעת העליה לתורה, זכה משה לעליה ראשונה. ריכו תשומת-לב המתפללים.

דתי, לא בשבילכם. אך לא רק הוא דאג לעצמו. מיד עם בואו לבסיס אימוני הטירונים, הוכנס לכתה בה רוב החיילים הם דתיים. גם מסקד הכיתה, בעל זקן בלונדי דלי, הוא דתי. מסקד הפלוגה, אליה הרכנס משה נסים, גם הוא דתי, נראה רק לפני זמן מועט במסגרת חסידי חברי בפקספרי.

לכן, לא נחלק משה נסים בקשיים ה' רגיילים של כל שאר הטירונים הדתיים. מדי בוקר, בשעה חמש ושלושים, תת קמים להתעמלות בוקר. פורש נסים לקרן-זוית, מצטרף לשאר הדתיים לתפילה השחרית.

כמו כל חייל דתי טוב, קיבל משה נסים זוג סינכות כפול. אחד לארוחת חלבויות, השני לארוחת בשריות. אוכלם חבריו ל' צריף העירוני כי משה נסים אינו מקפיד במיוחד ודקא על מצוות הדת. על כך השיב בן הרב, בפקחות האופיינית לו: "אני דתי בשבילי, ואם בשבילכם!"

לרבנות הצבאית. משה נסים, שלא כשאר הטירונים, לא קבל על מאומה בימים הראשונים. טוב לי סה, ואני מב' סוס", אמר בחיך לחבריו. רק דבר אחד הסעיר את רוחו. היתה זו הפעם הראשונה, אולי, בחייו, בה לא הרגיש כלל את קושי השבת. אמנם נערכה בליל שבת מעין ארוחה חגיגית, משותפת לכל הטירונים, בחדרה האוכל המרכזי של המחנה, אך לא נערך, כרגיל, ערב החי דתי.

שונה מכל חבריו היה משה נסים רק

"מר ירושלים הצעיר" איבראחיים
הטובי הוא שנימח

הקבלן פרישמן. פרקליטו, עורך-הדין אהרון חוטר-יישי, חזר לישראל מתורכיה, בה מוחד לקוח לבקר, סיפר על אשר קרה ליורשי פרישמן: הקבלן ישראל כרמי נעצר למעצרו חקירה ממושך. סיפרה העתונות העברית: "קבלן ישראלי נעצר, אחרי שביצע מעשי תרמית עצומים בבנין שיכון חברי הפרלמנט התורכי." פרישמן ספק את ידיו בסיפק.

גרוטאות חסרות-יערך. רק מעטים ידעו את הסיפור האמיתי, על מה שגרם למעצרו של כרמי. בין אלה היו גם סקידי משרד החוץ והאוצר בישראל, שהיו שו' תפים לכריית הפח שטמן פרישמן לכרמי.

בימים בהם עמדו עיסוקותיו של פרישמן להתפוצץ, איים משרד החוץ התורכי על ממשלת ישראל בצעדים מרחיקי-לכת, אם לא ישמור פרישמן על התחייבותיו. סקידי האוצר קראו לכרמי, התחננו לפניו לקבל על עצמו את האחריות לביצוע העבודות. לא הם ולא כרמי, לא העלו או בדעתם כי מרבית קופתו של פרישמן נמצאת כבר בליבריה ובשיח' ובמחסנים החתומים-כס' יכול בחיתומת המכס, מיטלות גרוטאות של רות כל ערך ממשי. הם לא ידעו כי כל מכוניותיו של פרישמן מושכנו כבר פעמיים.

לתורכיה הביא חוטר-יישי את החוזה, בו קיבל על עצמו כרמי את התחייבותיו של פרישמן. התורכים הבינו מיד את הרמז. על ההוראה לעצור את כרמי היו תחומים אותם הפקידים שנהגו לא-פעם מאחזיו יסי' קותיו של פרישמן.

כל אלה שהכירו את קשריו הטובים של פרישמן חיכו להתפתחות נוספות. כי שאמר השבוע לאחד מידידיו: "זוהי רק ה' חתולה", ידעו כי הפעם, לפחות לא יהיו התמרויותיו התמארויות-שוא.

משטרה

הכביסה המוכרכת

נוסעי האוטובוסים ברחובות ראו זמן רב את הבניין אשר בנייתו אינה מסתיימת. אך גם יעקב לוינהרץ הבחין בבית העומד ליד התחנה המרכזית. לשמואל חנוביץ, בעל הבית, נראתה הצעתו של לוינהרץ כהצלחה. הוא יצח לו את הכסף הדרוש להשלמת הבניין. תמורת הרשות להקים מכבסה אחת משלוש תנויותיו. חנוביץ הסכים.

הבית לא היה מחובר לרשת הביוב הי' עירונית. לוינהרץ בנה רשת ביוב עצמית למכבסה, תחת רציף התחנה המרכזית. אך הביוב העצמי עלה על גדותיו, הציף את רציפי התחנה.

בעל המכבסה פנה לעיריית רחובות, דרש פתרון. העירייה הציעה לחבר את רשת הביוב של המכבסה לרשת הביוב העירונית, העוברת במרחק 100 מטר מהמכבסה. לוינהרץ קיבל את ההצעה, הלחה לעירייה סכום של 1654 לירות לביצוע העבודה.

חקצין נתן פקודה. סועלי העירייה ניגשו למכבסת לוינהרץ. אך ברגע שהופיעו, הופיע גם מפקח-שני אליעזר גרייבר, סקר עליהם להסתיק את עבודתם. הם לא ידעו ש' לגרייבר, אשר אינו שייך לגנת רחובות, לא היתה הסמכות לתת פקודות כאלה.

אך לגרייבר היתה בכל זאת סיבה טובה להסתיק את העבודה. חנוביץ, בעל ה' בניין, זכר היטב ללוינהרץ את סירובו לקבל את בנין, חנו, כשותף במכבסה, חישש הר' דמנות נאותה להחזיר לו כגמולו. הוא פנה לגרייבר. קצין המשטרה נאות לעזור. פי גרייבר הוא חותנו של חנוביץ, וכשיש חותן במשטרה אפשר לעשות הרבה.

ובדרישת-שלום מאחד מקרובי משפחתו. אחד מבאי התחרות נזכר כי בעת הכיבוש הישי ראלי באל-עריש, מצא עם חבריו נער ערבי חמוד, שסיפר כי הוא רוצה לחזור למש' פתחו בישראל. החיילים הבטיחו למסור דרישת-שלום לקרוביו.

למראה מר ירושלים נזכר האיש בדמיון המפתיע בינו לבין אותו נער, ניגש לשאול את חמד אם אמנם יש לו קרוב באל-עריש. אחרי כמה סימני זהוי התברר שהיה זה אמנם בן-דודו של מר ירושלים הצעיר.

חקירות

נקמת הקבול

שנה שלמה נדר הקבלן החיפאי יצחק פרישמן ברחבי תבל. אחרי שברח מתורכיה שם הסתבך בבניית שיכון חברי הפרלמנט התורכי (העולם הזה 1009) ובעסקי-רמאות נרחבים, הוא חיסל גם את עסקיו בליבריה, מכר אותם לחברת האחים מאיר, בעלי הבנק ליצוא בישראל.

מליבריה ומתורכיה, העביר פרישמן את עסקיו ליבשת שלישית: לאמריקה. אחרי סיור מקיף בארצות אמריקה הדרומית, השי' תקע בקנדה, פיתח שם עסקי-בנין בהיקף גדול. אחד משותפיו: עמנואל קונחינור, מי שהיה מסקד משטרת שוה-התעופה לוד, בתקופה בה עבר פרישמן את תחנת הגבול בדהק זה ללא הפרעה, כשביסיו תפוחים תמיד בהמחאות ובשטרות מטבע-זר.

הכפחות חסרות-כיפוי. בתום ה' שנה חזר פרישמן לישראל. הוא הכחיש בהצהרות שחצניות את הידיעות שמסרו, כי חזר לישראל רק אחרי שהממשלה הקנדית סירבה להאריך את אשרת-הגניטה שבדרכונו. למרות שכבר לפני כשנה הצהיר דובר משרד החוץ, כי פרישמן "הוזהר בפני ה' תוצאות החמורות", אם עסקיו בתורכיה יתפוצצו בדרך של מעשי-רמאות מצידו, לא נקטו מוסדות הממשלה פעולה כל שהיא נגדו האיש שסיקל את שמה הטוב של ישראל בתורכיה ושבעטיו הורעו היחסים בין שתי המדינות. כיאה למי שהיה שותפה של חברת י.מ.ס.חורוב ובניו בע"מ, חזר הקבלן-הרמאי לביתו המהודר על הר הכרמל, המשיך לטובב את כל שותפיו — שרבים מהם נשארו חסרי-כיל — בהבטחות-שוא.

בתורכיה המשיך הקבלן ישראל כרמי, שו' תפו לשעבר של פרישמן, בבנין שיכון חברי הפרלמנט ושיכון העתונאים באיסטנבול. בי התאם לדרישת משרד החוץ והעירות הישי ראלית באוקרה, מילא כרמי את התחייבותיו של פרישמן שבה.

קשרים טובים. אולם גם כרמי, שהכיר את פרישמן ותעלוליו מקרוב, לא ידע עד היכן מגיעות ידיו הארוכות של שותפו לשעבר, בעל עקשורים האישיים והכלכליים המצוינים עם ראשי הממשלה התורכית ו' פקידיה — קשרים כאלה שהיו לו עם ראשי ממשרת-ישראל ומחלקתה הכלכלית.

שבועות אחדים אחרי שחזר לישראל, החל פרישמן לפעול. כבר בימים בהם נאלץ לעזוב את הארץ, ערב גילוי העולם הזה, הבטיח לנקום בכל אלה שהעזו לגלות את האמת על עסקיו האפלים בארץ ומחוצה לה: "אני אהרוס את כולכם", איים על שותפיו ועובדיו, לפני בריחתו מישראל, בנוסחה, ללא הצלחה, למנוע את הסירוסם.

השבוע נודעה ברבים נקמתו הראשונה של • אחיו של ראש מחלקת הכלכלית, רמיח שאני וזהר, הוא מנחל עסקיה של חברת פרישמן.

בדבר אחד. בעוד כולם לא ידעו את המחכה להם, עם סיום הטירונות, ידע משה נסים היטב כי עם גמר תקופת טירונותו יועבר לרבנות הצבאית, כנראה בירושלים, מקום בו ישרת, כנראה, קצין-דת.

חינוך

קטטה בחצר

לפני שופט השלום התליאביבי דב זוהר עמדו מורה ושני תלמידים-לשעבר. המורה, פנחס זילבר, סיפר כי בהיותו בחצר בית-הספר ביל"ו, עברו בה שני הנאשמים, בנימין לוטנברג ואברהם מוניץ, תניכי אותו בית-ספר, שהתגייסו בניתיים לחיל-הים.

בין המורה לבין שני הצעירים התפתח ויכוח של מה בכך. הוא הסתיים בקטטה רבת, בה החטל מנוסל בנצחונו הברור. אך תלמידים מבית-הספר הסמוך, אשר חשו לעזרת המורה, לוטנברג הובא למשטרה כשהוא מוכה וקרוע-גבגבי; חברו התייצב בתחנה מרצונו, כעבור שעה.

לכאורה, עמד לפני השופט תיק שיגרתי של קטטה. וכאשר הסיל על שני הבחורים מאסר של שבועיים — פסק-דין עליו יגישו ההורים ערעור — יכול היה המורה לראות את העניין מחטל בנצחונו הברור. אך לפנחס זילבר, 35, היו כמה מחשבות נוגות על שורשי התקרית העמוקים יותר.

אמר המורה: "במדינה החיה בהפקרות ערכים מוחלטים, כאשר אנתנו, המחנכים, איננו מאמינים בערכים שאנו מניסים להקנות לתלמידי, אין מנוס מתופעות כהכאת מורה". סיפר הוא, לדוגמה, על הנעשה בכיתתו: "כשאני מדבר בשיעור על מוסר, מחייכים מחצית התלמידים".

סיים המורה, בנימה של אולטיד: "הא' שמים בהתפרעות הנוער הם המחנכים עצמם, לא פחות מהצעירים. כי הדרך המובילה לגניבת מכוניות לא התחילה בהכאת מורים, אלא בשיעורי-המחנך בבית-הספר העממי".

גברים

במקום נערות זוהר

במשך כמה מאות שנים התחרו ביניהם מלכי אירופה, מי מהם ישא גם את התואר הנכבד של מלך ירושלים. הזוכה היה בדרך כלל אותו מלך ששקח תחת חסותו את הצלבנים בארץ. השבוע מצאו 20 גברים שיטה הרבה יותר נוחה לחלוקת התואר.

לעניי שש מאות צופים באולם י.מ.ק.א. בירושלים, הופיעו הגברים בבגדיים, כשי' גופותיהם משוחים בשמן, הפגינו בזה אחר זה תערוכת גופות גבריים ושריריים, לתשואות הנוכחים ולאנחות-ההתפעלות של בנות יר' שלים. המנצה זכה בתואר מר ירושלים, ללא כל צורך להוכיח את יכולתו על חומות העיר. היו אלה עשרים תניכי מכוון שמשון הירושלמי, שהוכיחו כי אם אמנם אין בירר שלים נערות זוהר, הרי יש בה גברים המסוגלים להתמודד ביפי גוטם ובגפת שרי' ריהם עם כל גברי הארץ.

ד"ר מאיר-עריש. האטרקציה העיקרית בתצוגת השרירים לא היה נחמיה משיח, (23) סועל בנין יליד פרס, שזכה בתואר מר ירושלים, גם לא הגילויים המפתיעים, שבין תניכיהם של טוטי נוביק ואלי תמיר, מנהלי המכון, מצויים בחורי ישיבות. היה זה מר ירושלים הצעיר.

חמד איברהים (16), שזכה בתואר הנכבד, הוא ערבי יליד נצרת, העובד כאוסף עוגות בירושלים, בעל נטיות ספורטאיות מנהנות חמד זהה בעת ובקונה אתו בתואר, בגביע